

---

4 TROSOPPLÆRINGS-
KONFERANSEN

10 KIRKEROTTER I 10 ÅR!

14 NY PODKAST

IKO-NYTT

{Nº 3/2022}

KIRKELIG PEDAGOGISK
SENTER

LEDER

BESØKSADRESSE:

Colletts gate 43, Oslo

POSTADRESSE:

Postboks 2623 St. Hanshaugen
0131 OSLO

TELEFON: 22 59 53 00

E-POST: post@iko.no

www.iko.no

DIREKTØR: Anne Birgitta Langmoen
Kvelland

STYRELEDER: Kristine Aksøy

I REDAKSJONEN: Annbjørg Dalland
og Anne Birgitta Langmoen Kvelland

FORSIDEFOTO: Helene Moe Slinning

LAYOUT: strokdesign.no

TRYKKERI: Merkur Grafisk AS

I 2022 kommer IKO-nytt ut tre ganger.

ISSN: 0800-2649

BANKGIRO: 3000 15 03827

{Følg oss på}
FACEBOOK!

@IKOkirkeligpedagogiskenter

Trykksak
2041 0672

Trosopplæringskonferansen ble en fest!

Etter to år med digitale konferanser kunne vi i år møtes fysisk til Trosopplæringskonferansen igjen. Og for en fest det ble!

Temaet var «Tro som bærer». Hvordan kan vi som arbeider med trosopplæring bidra til at barn og unge får en tro som bærer? Deltakerne kunne velge mellom 14 seminarer som hver for seg vektla ulike vinklinger og aspekter ved temaet med erfaringsdeling og et teoretisk akademisk perspektiv. Temaet satte sitt preg på hele konferansen, og det var mange begeistrede tilbakemeldinger å få underveis i løpet av dagen.

Trosopplæringskonferansen er årets største happening for alle som på en eller annen måte jobber med trosopplæring i kirken. I mange år har Kirkerådet vært medarrangør på konferansen. I år var for første gang også KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter, og Kirkens Nødhjelp med som arrangører. På IKO gleder vi oss over at både KA og KN har sagt at de blir med på å arrangere trosopplæringskonferansen også i 2023!

På Torget var det rekordmange utstillere, og lukten av popcorn, vafler, kaffe og cupcakes trakk deltakerne mot småprat og ressursdeling. Denne biten av konferansen oppleves som svært viktig både for arrangører og deltakere.

Et høydepunkt hvert år er Trosopplæringsprisen, som deles ut av IKO sammen med Kirkerådet og KA. I år gikk prisen til Samisk aktivitetsdag på Kvaløy, en svært verdig vinner. Les mer om dette flotte tiltaket her i IKO-nytt.

Til syvende og sist: Det som gjorde konferansen til en fest, er likevel to hovedfaktorer. Det handler om alle menneskene som møttes, som fikk påfyll selv og ga til andre. Og det handler om Han som vi samles rundt, og som vi ønsker at nye generasjoner skal bli kjent med.

Vennlig hilsen

Anne Birgitta L. Kvelland
Anne Birgitta Langmoen Kvelland

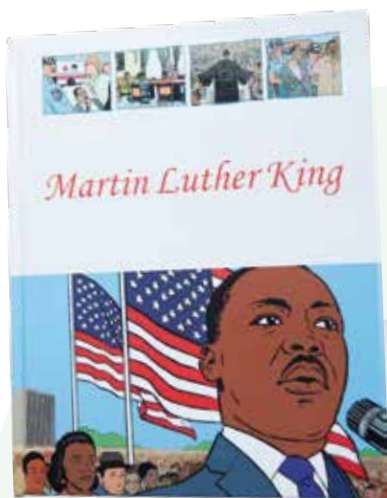
Direktør

Tegneserier om

Martin Luther King jr. og Gandhi

I disse tegneseriene blir vi kjent med livet og kampene til Martin Luther King og Gandhi. Men hva var det de kjempet for? Og hvordan artet kampene seg?

Martin Luther King

Forfatter: Benoît Marchon

Illustratør: Claude og Dennis Millet

Målform: Bokmål

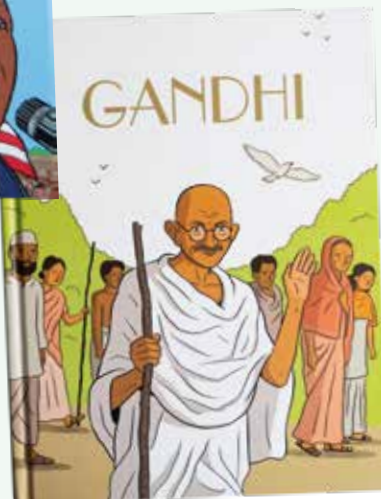
Antall sider: 38

Utgivelsesår: 2019

PRESTEN OG AKTIVISTEN Martin Luther King har blitt et ikon i amerikansk historie, med en egen nasjonal fri-dag. Han ledet den dramatiske borgerrettighetskampen i USA, en kamp som fremdeles pågår i dag.

GANDHI VAR en indisk politiker. Han ledet kampen mot det britiske styret i India, og ble internasjonalt berømt for sine tanker om ikkevold som middel i politisk og sosial kamp. Gandhi ble betraktet som en mahatma, som betyr «stor sjel», en hellig mann. En inspirasjon for alle som vil ha fred. Som han sa: «Det finnes ingen vei til fred. Fred er veien.»

Anbefalt av Arild Rossebø, tidligere forlagsredaktør på IKO.

Gandhi

Forfatter: Benoît Marchon,

François Batet

Illustratør: Leo, Nicole Pommaux

Oversetter: Marit Kleveland Ardila

Målform: Bokmål

Antall sider: 48

Utgivelsesår: 2021

Trosopplæringskonferansen 2022

HVERT ÅR står IKO i bresjen for Norges største og viktigste møte-
sted for ansatte og frivillige som arbeider med menighetsutvikling,
trosopplæring og barn og unge i kirken. I år samarbeidet vi med
Kirkens Nødhjelp og KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige
virksomheter, og med støtte fra Kirkerådet. Tema var «Tro som
bærer».

Nærmere 1100 mennesker var samlet til en full dag med faglig
påfyll og kollegafellesskap. I løpet av dagen var vi med på felles-
samling, vi delte oss opp til 14 forskjellige seminar fordelt på tre
bolker, vi minglet blant relevante utstillere på Torget, før vi igjen
var samlet til å feire gudstjeneste sammen.

Her er noen øyeblikk fra dagen.

VELKOMMEN: Felles-
samlingen ble ledet av årets
programledere: Monika
Halsør og Mathias Kalin.

INFLUENSERTEOLOGI: Monika Halsør, Petter Dille fra kommunikasjonsavdelingen i Den norske kirke og Mathias Kalin reflekterte rundt hvordan vi som kirkelige ansatte og frivillige bør møte ungdommer som tror at de som roper høyest i sosiale medier, representerer alle kristne. Vi så også nærmere på noe av det som finnes på Instagram, TikTok og Youtube i dag.

TRO SOM BÆRER: Sunniva Gylver deltok på scenen i et av årets seminarer. Gjennom samtale så deltakerne videre på konferansens tema «Tro som bærer». I alle våre trosopplæringstiltak finnes det til enhver tid mange barn og ungdom som har smertefulle erfaringer av utenforskap, sorg, omsorgssvikt eller vold i bagasjen. Hvordan kan vi formidle en tro som gir dem opplevelsen av å være sett og inkludert?

VINGESPENN: På scenen fikk vi se en ungdomsgruppe framføre Vingspenn, en danseforestilling som er mulig å sette opp lokalt, med koreografi og videoeffekter. Prosjektet ønsker å engasjere unge til refleksjon over urett, eget liv, håp og tro.

SPENNENDE SAMTALER:

I løpet av samlingen var det flere spennende gjester på scenen. Her snakker Marit Brandt Lågøy fra KA med stortingsrepresentant Dag Inge Ulstein og Kristine Andersen fra Tid Kafé og landhandel om samskaping mellom kirken og lokale prosjekter.

KIRKEN PÅ SOSIALE MEDIER: Et av årets seminarer handlet om hvordan kirken kan være til stede for ungdommer der de er – også på sosiale medier. Seminaret ble ledet av digitalprest Brage M. Midtsund.

MUSIKKSHOW: Kapellmester Hans Dur Molvik ledes oss gjennom samlingen med sang og mange ulike musikkuttrykk – alt fra rytmiske trommer til lyse toner fra korgutter.

TRO I HJEMMET: Hvordan kan menighetene hjelpe og støtte foreldre, faddere og familier med trosopplæring på hjemmebane? I dette seminaret med Helene Horsfjord, lederen for Dåpsklubben Tripp Trapp, ble det reflektert rundt kirkens arbeid med støtte til hjemmene. Hva trengs, og hva fungerer?

REKORDMANGE UTSTILLERE: Aldri før har det vært så mange ulike utstillere på en trosopplæringskonferanse. Det var et yrende liv på Torget, hvor du kunne snakke og bli kjent med ulike ressurser og samarbeidspartnere i det nasjonale arbeidet med trosopplæring.

FEIRET GUDSTJENESTE: På slutten av dagen var alle samlet og feiret gudstjeneste. Prekenen var ved biskop Kari Mangrud Alvsvåg.

Takk for i år! Vi sees igjen 18. oktober 2023!

AKTUELLE BØKER

Den hellige natten

«Dette skal du huske på, for det er like sant som at jeg ser deg og du ser meg», sier farmor til lille Selma en julaften de begge må være hjemme fra kirken. Hun forteller historien om en mann som leter etter ild og varme til sitt nyfødte barn – i den magiske natten hvor det ikke kan skje noe ondt. På veien møter han mennesker og dyr som gjør ferden litt utenom det vanlige, og som til slutt leder til et helt spesielt møte i en mørk grotte.

Selma Lagerlöfs kjente og kjære legende blir i denne boken presentert i et vakkert format, med levende illustrasjoner av Ludvik Glazer-Naudé. En juleklassiker som både barn og voksne vil ha glede av.

*Tekst: Selma Lagerlöf
Tegninger: Ludvik Glazer-Naudé
Pris: 249,-*

Gudstjeneste for alle – byggeklosser for en papirløs gudstjeneste

Under gudstjenesten skal alle kunne møte den treenige Gud og kjenne tilhørighet. I denne boken presenterer spesialprest i inkluderende kirkeliv Rune Rasmussen gudstjenesten i møte med hele det menneskelige mangfold. Han stiller spørsmål som: Hvordan kan vi inkludere og skape tilhørighet? Og hvordan kommer vi helt inn til hjertet av fellesskapet? Med bakgrunn i gudstjenestens historiske røtter viser denne boka en vei mot en mer inkluderende feiring.

Boka har også en praktisk del med liturgiske «byggeklosser» for å gjennomføre en gudstjeneste, der mennesker med ulike funksjonsvariasjoner, barn og unge – ja, hele menigheten – medvirker. Boka inneholder forslag til «papirløse» liturgier og sanger som skaper delaktighet og større deltakelse.

*Tekst: Rune Rasmussen, Tore Thomassen (komponist)
Illustratør: Asgeir Høgli (tegn til tale)
Pris: 379,-*

Snakk sammen – ungdom

Denne utgaven av *Snakk sammen* består av 25 illustrerte samtalekort som omhandler livet, troen, grenser, sosiale medier og følelser. Hvert kort har sitt eget tema og tre spørsmål som skal hjelpe å sette i gang spennende samtaler.

Snakk sammen – ungdom er utviklet av danske Simply Family.

Tegninger: Fridajohs design studio
Pris: 199,-

Elskede baby

Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det ... 1. Mos 1,27.

Elskede baby er en nydelig liten bok med korte tekster og herlige bilder. Her får vi høre at barnet er skapt i Guds bilde, og at de er elsket av deg – og av Gud. Boka passer å gi til de som har en baby, og kommer med tegninger i muntre, varme farger, som viser babyer i lek og andre hverdags situasjoner.

Tekst: Bob Hartman
Tegninger: Ruth Hearson
Pris: 149,-

Mine beste kveldsbønner

Jeg er hos deg, min Gud, når dagen går mot natt.
I Mine beste kveldsbønner finner du en samling bønner som kan synges eller bes sammen ved dagens slutt. Mange av tekstene er velkjente og har vært brukt gjennom flere generasjoner, mens andre er av nyere dato. Tekstene veksler mellom bokmål og nynorsk.

Ane Gustavsson fanger både hverdag og drøm i sine vakre illustrasjoner. Her er mye å oppdage, både for den lille og den store leseren.

Tekst: Bønner av ulike forfattere
Tegning: Ane Gustavsson
Pris: 249,-

10-ÅRSJUBILEUM FOR KIRKEROTTE- SKUESPILLERE

I år feirer vi at to av IKOs Kirkerotte-
skuespillere har vært Kirkerotter i 10
år, og en tredje enda lenger!

TEKST: Audhild Engeland
FOTO: Kristian Sandmark

*10 år som rotter: Nina Spornich og Kari
Jenseg har begge spilt Kirkerotter i 10 år!
Her er de sammen med dukkene de er med å
gi liv til, Vesle og Fredo.*

Følger nøye med: Barna følger godt med når forestillingen er i gang. Her fra forestillingen i Trefoldighetskirken i Oslo i oktober.

KARI JENSEG, Nina Spønnich og Mari Cathrine Brostuen Hagen er samstemte i at jobben som kirkerotteskuespiller har gitt dem verdifulle erfaringer som skuespillere.

– Det er så gøy å se hvordan barna umiddelbart «er med på leken» og kun ser dukkene og ikke oss dukkespillere, sier Brostuen Hagen.

Hun mener forestillingene om Kirkerottene har fått en viktig rolle i å gi barn og deres familier følelsen av at alle, ikke bare de trofaste kirkegjengerne, er velkommen i kirken.

JOBBER MED MENNESKER

Alle skuespillerne har bakgrunn i å jobbe tett med mennesker. Kari Jensen, tidligere menighetspedagog i Kråkerøy, svarte umiddelbart «JA!» da IKO annonserte at de trengte ny kirkerotte i 2012. Nina Spønnich fikk forespørsel via en medstudent gjennom PPU-studiet og sjonglerer i dag mellom å være sykehusklovn, Kirkerotte og andre freelanceoppdrag. Mari-Cathrine Brostuen Hagen har bakgrunn som spesialpedagog og engasjement i kulturlivet på Gjøvik. Hun har faktisk vært med som Kirkerotte siden forestillinger startet opp i 2006.

TRE FORTELLINGER

Forestillingene er skrevet og utviklet av Kristian Sandmark. Nå er det tre ulike forestillinger som spilles og rulleres hvert tredje år med Kirkerottene Fredo og Vesle i hovedrollene. Antall forestillinger i året har økt jevnt, og i 2022 spilles det 70 forestillinger rundt i hele landet.

Alle forestillingene tar utgangspunkt i en bibelhistorie: Den bamhjertige samaritan, Sakkeus og Sauen som ble funnet igjen. I år spilles stykket *Kirkerottene og Lea Mus*.

– Det var jo nettopp dette stykket jeg og Kari spilte i vår første sesong! Det gir gode minner fra Lillestrøm kirke, sier Spønnich som mimrer tilbake. Jensen nikker bekreftende.

Gjennom alle årene forestillingene har blitt spilt, har de likevel endret seg noe.

– Vi legger alltid opp til interaksjon med barna. Ingen forestillinger blir helt like, selv om manus er det samme. Å la barna undre seg, utfolde seg og ikke minst at vi skuespillere kan ta med barnas innspill og respons under forestillingen er unikt, forteller de tre skuespillerne, som alle opplever at interaksjonen og responsen fra barna gjør forestillingen helt spesiell hver gang.

De forteller videre at det å være Kirkerotteskuespiller har gitt dem en bred erfaring. Fra stemmebruk for de ulike dukkekarakterene, ansiktsmimikk, kombinasjonen av tale og sang, til teknikken som må til for å få en dukke til å leve. I tillegg har det gitt dem verdifull erfaring å spille tett på store og små grupper med barn.

Kirkerottene består av to team: Osloteamet og Gjøvikteamet. Begge teamene drar på turneer. Jensen, Spønnich og Brostuen Hagen tenker tilbake på flere gode opplevelser på turné.

– Vi har hele tiden hatt forestillinger for små og store barnegrupper. Og hvis du som skuespiller røper plottet i forestillingen for tidlig, må du og teamet sammen improvisere for å komme videre i fortellingen.

I tillegg husker de godt da de punkterte et dekk, mange rare opplevelser på hotell rundt omkring i hele landet, og ikke minst å stå fast i snøstorm mellom to forestillinger.

– Men det er flott å få muligheten til å se absolutt hele landet vårt, også steder man ikke ville besøkt ellers.

TROSOPPLÆRINGSPRISEN TIL SAMISK DAG

Tiltaket ønsker å gi et innblikk i samisk kultur og kulturuttrykk i en kristen kontekst, og kan gjennomføres hvor som helst i landet, mener arrangørene.

TEKST: Ingunn Marie Ruud/KPK

FOTO: Maja Brenna/Trosopplæringskonferansen 2022

Trosopplæringsprisen 2022 gikk i år til Samisk dag på Kvaløy og Sandnessund. Prisen ble delt ut på årets Trosopplæringskonferanse.

Samisk kultur i kristen kontekst

Samisk dag på Kvaløy og Sandnessund er en aktivitetsdag for barn på 5.–7. trinn som har vært gjennomført de siste 5–6 årene.

– Vi prøver å gi et innblikk i samisk kultur og kulturuttrykk i en kristen kontekst, forteller menighetspedagog Silje Johnsen til Kristelig Pressekontor.

På aktivitetsdagen i februar lærer barna, som er i alderen 10–13 år, om samisk kirkerom og samisk spiritualitet der naturen og Den hellige ånd spiller en stor rolle.

– Vi formidler hvordan Gud møter oss gjennom naturen og gjennom det vi har rundt oss, sier Johnsen.

Johnsen setter stor pris på at tiltaket har blitt lagt merke til og nominert til Trosopplæringsprisen og fremhever særlig innsatsen til de mange frivillige på Samisk dag.

Johnsen mener opplegget er fullt mulig å gjennomføre for alle.

– Når vi tenner bål, har vi tolv steiner rundt bålet. Det symboliserer de tolv apostlene. Når vi reiser en lavvo, er det med tre stødige bærebjelker som representerer Gud, Jesus og Den hellige ånd. De mange små tynnere bjelkene representerer oss andre, forklarer hun.

Aktivitetsdagen har selvfølgelig også mange morsomme aktiviteter å by på som for eksempel duodji – tradisjonelt samisk håndverk og kasting av skaller (sko) og lasso.

Stimulerer til utvikling og nytenkning

IKO – Kirkelig pedagogisk senter deler hvert år ut Trosopplæringsprisen til et arbeid som stimulerer til utvikling og nytenkning innen trosopplæring og kirkelig undervisning.

Juryen, som består av representanter fra KA, Kirkerådet og IKO, skriver følgende i sin begrunnelse for å gi årets pris til Samisk dag:

Årets vinner har jobbet frem tiltaket over lengre tid, og det framstår som slitesterkt, gjennomarbeidet og lokalt forankret. Tiltaket har bidratt til engasjement, eierskap og begeistring i regionen, og ivaretar spesielt ulike trosuttrykk i ulik kulturell kontekst. Årets vinner ivaretar på en særlig måte føringer gitt i den sentrale trosopplæringsplanen som angår deres lokalmiljø spesielt og andre menigheter generelt. Tiltaket er med på å styrke barn og unge sin kristne tro og samtidig bygge opp under en positiv selvforståelse av samisk identitet. Samiske tradisjoner og praksiser blir en ressurs for alle barn.

Pris til videre arbeid

Vinneren av Trosopplæringsprisen 2022 mottar 50 000 kroner og et kunstverk laget av kunstneren

Stolt og glade: Frivillig Laila Ingelin Jakobsen, trosopplærer Kathrine Tolo Vassbø og menighetspedagog Silje Johnsen tok imot prisen på Trosopplæringskonferansen. Her sammen med den ene av årets programledere, Monika Halsør.

Olga Grimsmo Nilsen. Det er et trykk som blir håndkolorert, slik at hvert bilde blir helt unikt. Pengene kan vinneren bruke fritt til arbeid som er relevant for trosopplæring og kirkelig undervisning. De to andre nominerte i år var tiltakene Tweensklubb Karmøy og Gudenes kamp i Lofoten.

Trosopplæringsprisen deles ut blant IKOs medlemsorganisasjoner og samarbeidspartnere. Den tildeles menigheter, samarbeidsheter, organisasjoner eller grupper som på en særlig måte har fremmet trosopplæring og kirkelig undervisning.

PRISMET

Vol 73 Nr 3 (2022) *Trusopplærings- reforma. Kva no?*

Dette opne nummeret tematiserer undervisning i tilknytning til kyrkje og skule. Nummeret inneheld forskingsartiklar om grunnlaget for Den norske kyrkja si pedagogiske verksemd, om forkynning og undervisning i kyrkja, og om religionsundervisning i dansk skule og kyrkje. I tillegg til tre forskingsartiklar, inneheld nummeret refleksjonsartikkelen «Barneteologi, trusopplæring, og religionspedagogikk», samt ei bokmelding av *Samarbeid mellom skole og kirke i et livssynsåpent samfunn*.

Redaktør for denne utgåva av *Prismet* er Ingunn Aadland.

LES
PRISMET GRATIS
PÅ NETT!

PODKAST

I IKOs nye podkast IKOfon vil vi formidle forskning og praksiser, og mye annet spennende, for alle som jobber med kirkelig undervisning i kirke og organisasjon. IKOfon er en podkast for deg som er ansatt i en menighet eller organisasjon, eller jobber som frivillig. Vi vil formidle faglig, nyttig, og lærerikt innhold. Forskere og forfattere får en solid utfordring av oss: Hva er det viktigste for oss som jobber med kirkelig undervisning, sagt på 15–20 minutter.

Du kan høre episodene våre der du hører podkast, for eksempel på Spotify, Apple og RSS. I tillegg finner du en avspiller på nettsidene iko.no.

IKOfon er produsert av IKO – Kirkelig pedagogisk senter, med støtte fra K-stud og KA.

JULEPAKKEN – EN OVERSIKT

Her ser du en oversikt over pakkene som ble sendt ut til alle medlemmene i Dåpsklubben Tripp Trapp i julepakken. Les mer om klubben på iko.no/tripp-trapp.

0-1 ÅR

2-3 ÅR

4-6 ÅR

7-9 ÅR

10-12 ÅR

13-15 ÅR

TILBUD PÅ
BØKER TIL

ADVENT OG JUL

35
titler

Her finner du flotte bøker og leker til hele familien med opptil 60 % rabatt. Tilbudet gjelder fra 7. november til 4. desember 2022. Produktene som er valgt ut kan passe til julegaver, men også til å skape innhold i advent- og julefeiring i heimen.

**Gjelder 7. november
til 4. desember**

Opptil
60%
rabatt

iko
FORLAGET

→ se alt på www.iko.no

